

առաջադրում է հետևեալ նշանաբանները. «1. վճռական պայքար Անտանտի դէմ. 2. վճռական պայքար այն ներքին ուժերի դէմ, որոնց վրա յենում է նա — զաշնակ կառավարութեան և արտասահմանեան հայ բուրժուազիայի ազէնտները. 3. անխնայ վարկաբեկումն ցարական և բուրժուական Ռուսաստանի և 4. որպէս դրական հակադիր այդ բացասական լոգունգները՝ միջազգային յեղափոխական պրոլետարիատի կոմունիստական պայքարի ու բանուոր-գիւղացիական Ռուսաստանի բարոյական հմայքի բարձրացումը և խորհրդային հանրապետութեան հաստատումը Հայաստանում»:

«1920 թւի յունւարի երկրորդ կէսին Երևանում տեղի ունեցած կուսակցական անլեզալ կոնֆերենցիան, հիմնելով կուսակցութեան քառամսեայ փորձառութեան վրա, ամբողջապէս ընդունեց և հաստատեց այդ վարքագիծը: Տարածայնութիւնը վերաբերւում էր միայն այն հարցին, թէ կուսակցութիւնը մասնակցելու է ըլլոր հասարակական հաստատութիւնների գործառնութեանը, օրինակ՝ զեմստւոնների, թէ՞ միայն դասակարգային հիմնարկութիւնների՝ պրոֆմիութիւնների և գիւղացիական միութիւնների»:

«... Ալեքսանդրապոլի կազմակերպութիւնը, որ գլխաւորապէս բաղկացած էր համարեա բացառապէս Բագուից ու Թիֆլիսից եկած երկաթուղային բանուորներից, իր ներկայացուցիչների բերանով հարց էր յարուցել իշխանութիւնը վերցնելու մասին, բայց կոնֆերենցիան կտրականապէս մերժեց այդ», որովհետև «կոնֆերենցիան կանգնեց այն տեսակէտի վրա, թէ որքան էլ հեշտ լինի բլանկիստական հարւածով գրաւել իշխանութիւնը ինքնուրոյնաբար և մեկուսացած, այնուամենայնիւ իշխանութիւնը ձեռքում պահելը անկարելի պիտի լինի՝ այն հասարակ պատճառով, որ 1) կուսակցութիւնը, բաղկացած լինելով ո՛չ աւելի քան 500 անդամից, չպիտանց ազքատ լինելով փորձած ու պատրաստ ուժերով, չպիտի կարողանայ ո՛չ միայն դիմադրել այն ժամանակեայ քաղաքական և հոգեբանական սիտուացիայում անխուսափելիօրէն առաջ դալիք քաղաքացիական կուլին, այլ և իշխանութիւն կազմակերպել կենտրոնում և տեղերում. 2) որ նա հնարաւորութիւն չպիտի ունենայ կազմակերպելու այնպիսի բանակ, որը կարողանայ, առանց «դրսի» օչնութեան, դիմադրել արտաքին թշնամիներին — մենչեւիկեան Վրաստանի, մուսուաթական Ազրբէյջանի և ջէմալական Տաճկաստանի ամենաթեթեւ արշաւանքին անդամ. 3) որ ծայր աստիճան քայքայւած և սովի ճիրաններում դալարուող երկրի ցուրտն ու քաղցը մի կողմից, իսկ տնտեսական անխուսափելի բլոկադան միւս կողմից՝ հէնց սաղմի մէջ պիտի խեղդեն խորհրդային իշխանութիւնը»:

«Կացութիւնը, բացատրում է Կասեանը, պահանջում էր զբաղւել ո՛չ թէ այդ տհաս մտքով, այլ կուսակցական կազմակերպութիւնների և սրանց ազդեցութեան ու նշանաբանների տարածմամբ ու խորացմամբ, արհեստակցական և գիւղացիական միութիւնների միջոցով ինքրտ մասսաների քաղաքական դաստիարակութեամբ՝ զարթեցնելով նրանց մէջ ինքնազորունէութեան և ինքնիշխանութեան ձգտումն: Այդպիսով, պատրաստ լինել իշխանութիւնը գրաւելու, երբ նեցուկ կուսենանք մի հարեան երկիր, որով հնարաւոր կը լինի կապել բանուոր-գիւղացիական Ռուսաստանի հետ: Միայն երկու զէպքի համար էր կոնֆերենցիան առաջադրել անպայմանօրէն բարձրացնելու ապստամբութեան գրօշը և ընդհանուր ճակատ ստեղծելու՝ ինչ գնով էլ ուզում է լինի. նախ՝ եթէ դաշնակ կառավարութիւնը յանդրձնութիւն ունենայ անտանտի թելադրանքով և մենչեւիկեան Վրաստանի հետ միասին օգնել մուսուաթական կառավարութեանը՝ խոչընդոտ հանդիսանալու կարմիր բանակին՝ Բագուն հարկադրանք գրաւելու դէպքում. երկրորդ՝